

● Az orvosi karok kettős élete

Történelemkönyv vagy gyógyszer?

Zavart keltett a szegedi felsőoktatási intézményekben az a keddi hír, mely szerint az orvosegyetemek karai összevont egységként csatlakoznának a leendő universitashoz. Dobozy Attila, a SZOTE rektora azonban elmondta: szó sincs az integrációs elvek megváltoztatásáról.

Szerdán röppent fel a hír: Pokorni Zoltán oktatási és Gógl Árpád egészségügyi miniszterek, valamint az orvosegyetemek rektorai megállapodtak abban, hogy az orvostudományi egyetemek karai ne külön-külön, hanem összevont centrumként csatlakozhassanak a felsőoktatási integráció során az universitasokhoz. Az indoklásban az egészségügyi tárca kabinetfőnöke arra hivatkozott, hogy a karok összevont egységként való csatlakozása lehetővé tenné az egészségügyi oktatás és az intézmények által nyújtott orvosi ellátás finanszírozásának egységét. Ezt azért látják szükségesnek, mert az orvosegyetemek költségvetése összetett, hiszen működésüket külön forrásokból, nagyrészt az Országos Egységügyi Pénztár fedezi. Az egészségügyi Minisztérium szerint az államháztartási és a felsőoktatási törvény részben lehetőséget biztosít a centrumok kialakítására, a még hiányzó jogszabályi feltételek pedig megteremthetők.

Ez az információ azért okozott némi zavart az ügyben érintett városokban, így Szegeden is, mert a köztudatban mindeddig egy többkarú, egységes Szegedi Egyetem szerepelt. A megállapodásról megkérdeztük Dobozy Attilát, a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem rektorát.

● **Elterést jelent-e az addigi integrációs tervekhez képest a szerdai döntés?**

– Arról nem tudok nyilatkozni, hogy más egyetemi városokban hogyan képzelték el az orvosi egyetemek és a többi felsőoktatási intézmény összevonását. Azt viszont nyugodtan állíthatom: az orvosi centrum létrehozása teljes mértékben megegyezik a szegedi integrációs tervekkel. A felsőoktatási Törvény 116. szakasza is azt mondja ki, hogy az egységes egyetemek létrejötte után a betegellátás ügynevezett egészségügyi központokban történik majd, közvetlenül az egészségügyi miniszter felügyelete alatt.

● **Ez nem mond ellent annak, hogy a Szegedi Egyetem többkarú, egységes intézmény lesz?**

– Nem. Az orvosegyetemi karok ugyanis kettős minőségben integrálódnak az egységes egyetembe. Karai, mi-

vel oktatási tevékenységet folytatnak, külön-külön az egyetemi tanácshoz és az oktatási miniszter felügyelete alá tartoznak majd. Ugyanakkor, mint betegellátást végző intézmények, egészségügyi centrumot is alkotnak, és ezt a tevékenységüket az egészségügyi miniszter felügyeli.

● **Mit jelent ez a pénzügyek terén?**

– A SZOTE költségvetésének mindössze 30 százalékát kapja a felsőoktatási tevékenységre, az Oktatási Minisztériumtól. Ez a graduális képzésekre kapott pénz az egységes egyetem kasszájába folyik majd be, és felhasználásáról az egyetemi tanács dönt, ez a testület utalja át a karokhoz. A fennmaradó 70 százalékot egyrészt az OEP-től kapjuk a betegellátásra, másrészt az októbertől az orvosegyetemekhez kerülő szakorvosképzésre, valamint az orvostovábbképzésre az Egységügyi Minisztériumtól. Ezek a graduális képzéssel össze nem függő összegek az egészségügyi centrumba érkeznek majd, és ott döntünk a felhasználásukról is.

● **A jelenlegi törvények lehetővé teszik ennek az elképzelésnek a megvalósítását?**

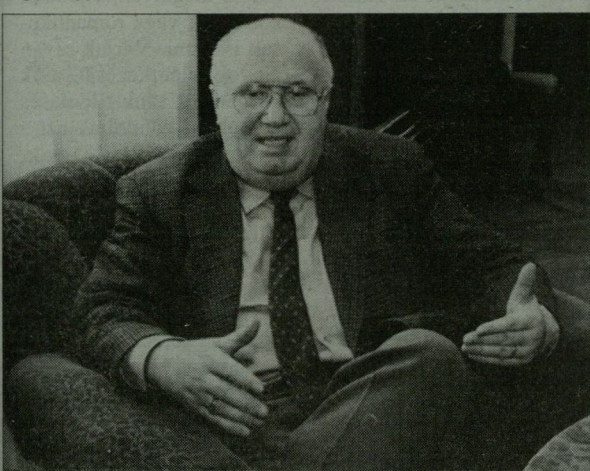
– Az egészségügyi centrumok önálló gazdálkodását az államháztartási törvény teszi lehetővé. Mindössze egyetlen jogszabály-módosításra van szükség: azt a kormányhatározatot kell megváltoztatni, amely a centrumokat a „telephely” kategóriába sorolja. Ehelyett „részlegkörű költségvetési egység” besorolást kell kapniuk.

● **Rektor Úr szerint a most született megállapodás csökkenti vagy növeli az integráció szükségszerű feladatait?**

– Szerintem minden józanul gondolkodó ember belátja, hogy megnyugtatóbb, ha a betegellátás és az oktatás finanszírozása megfelelően elkülönül. A klinikusok szempontjából fontos, hogy a betegellátásra kapott – a többi intézmény költségvetéséhez képest jelentős – összegeket ne vonhassák el más célokra. Ugyanakkor a többi karnak sem lenne jó, ha az egyetemi tanácsban azon kellene vitatkozni, hogy történelemkönyvet vegyünk, vagy gyógyszerert.

Rácz Béla, a Szegedi Felsőoktatási Szövetség elnöke kérdésünkre elmondta, a szegedi integrációt előkészítők számára nem jelent újdonságot a szerdai megállapodás. Az egészségügyi centrum létrehozása ugyanis nemcsak a Felsőoktatási Törvényben, hanem az itteni tervekben is régóta szerepel.

Keczer Gabriella

Dobozy Attila: Szó sincs az integrációs tervek megváltoztatásáról. (Fotó: Schmidt Andrea)

● Elhalasztották a döntést a volt újszegedi pártházról

Megoldás még a fasorban sincs

A Bal fasori egykori pártház négy szintjét a SZOTE Főiskolai Kara lakja. Két, üresen álló emeletét évek óta nem tudják megszerezni. (Fotó: Miskolczi Róbert)

A rendszerváltás óta igen hányatott a sorsa a Bal fasori egykori pártház épületnek. Lakók és kezelők jöttek-mentek, a jogok is vándoroltak. Állandó a dologban csak az, hogy a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Főiskolai Kara ott szeretné végleg és megfélelő körülmények között elhelyezni a szociálismunkás képzés számára. A tegnapi közgyűlés előtt úgy tűnt, végre rendeződhet az ingatlan sorsa, és enyhülhet az egyetem krónikus helyhiánya is. De kiderült: a megoldás még a fasorban sincs.

Majd tíz éve annak, hogy a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Főiskolai Kara helyet kapott a Bal fasor 39-45 szám alatti épületben. Azóta reménykednek abban, hogy hosszú távra birtokba vehetik a volt pártházat. Ez ugyanis enyhí-

tene az intézmény krónikus helyhiányán. Am végleges döntés még mindig nem született, annak ellenére, hogy a tegnapi közgyűlési előterjesztésben a használati jog határozatlan időre szóló átadása szerepelt. A várospolitikusok azonban másképp döntöttek...

Minden szinten szinte minden

Az MSZMP megyei szervezete még a rendszerváltás előtt felajánlotta a SZOTE Főiskolai Karának, hogy a nyolcemeletes pártházban helyet pályázatot az újonnan indított, és az egyetemi épületekből helyhiány miatt kiszoruló szociálismunkás képzés számára. A rendszerváltáskor azonban az épület az Állami Vagyonkezelő tulajdonába került, az pedig pályázatot írt ki a ház közecélú hasznosítására. Pályázott a SZOTE, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola és a városi önkormányzat is.

Az ügyben salamoni döntés született: az épület kezelőjének jogát egyharmad-egyharmad arányban felosztották a pályázók között. Ekkor köztársaság kezdődött a nyertesek között, akik azt is tapasztalhatták, hogy közös lónak tényleg tűrés a háta. A saját két-két szintjéért mindenki maga felelt ugyan, de a földszintet közösen használták, a – nem éppen hálás – gesztori feladatokat pedig a SZOTE látta el. Később az önkormányzat, mint iskolafenntartó átadta a saját két szintjének kezelőjének a Csonka János szakközépiskolának, később pedig az Újszegedi Gimnázium költözött ide. Közben a szociális munkás szakon a hallgatólétszám egyre duzzadt, ezért az orvosegyetem felajánlotta a JGYTF-nek: kibővíti a főiskola Teleki Kollégiumát, ha cserébe megkaphatják a Bal fasoron a tanárképző két szintjét is. Ez 1995 nyarán megtörtént.

Kis csomag a nagy csomagban

A következő évben az újszegedi Gimnázium is költözött az épületből, a SZOTE pedig jelezte az önkormányzat felé, hogy szívesen átvinné az így lakó nélkül maradt szintek kezelőjének jogát is. A hallgatóknak ugyanis a Bal fasorról külső helyszínekre kellett órákra járniuk, míg ugyanabban az épületben üresen állt két szint. Közben azonban már elkezdődtek az önkormányzat és az Universitas közötti tárgyalások az Öthalmi úti volt szovjet laktanya cseréingatlanairól, így a volt pártingatlan kis csomag lett a nagy csomagban. Mindössze abban sikerült megállapodni, hogy a két önkormányzati szintet 1998 májusáig használhatja a SZOTE, a közgyűlés pedig ezután dönt a kezelőjének jog tartós átadásáról. Az orvosegyetem birtokba is vette, sőt, többszázezer forintért fel is új-

totta az újonnan nyert területet.

Mit terem a türelem?

A tegnapi közgyűlés elé terjesztett javaslat még azt az elképzelést tartalmazta, hogy a Bal fasori épület első és második emeletének használati jogát határozatlan időre kapja meg a SZOTE. Am a tulajdonosi bizottság módosító javaslata és a képviselők többségének akarata megváltoztatta ezt a tervet. A tulajdonosi bizottság azt javasolta, hogy az ingyenes használati jogot – kizárólag oktatási célra – csupán ez év végéig engedélyezze a képviselőtestület. A bizottság azzal indokolta a határidő kikötését, hogy ezáltal érdekeltté teszi a SZOTE-t az önkormányzat és az universitas közötti ingatlancseréprogramról folyó tárgyalások eredményes befejezésében. Az ingyenes használat határidejének lejártával az ingatlancseré-megállapodásban rögzítik majd a felek az épület használatának további módját és feltételeit. Ha az egyetem az oktatás zavartalanítása érdekében szükségesnek látja javítását vagy átalakítását munkák elvégzését, azt saját költségén elvégezheti, ám a használati jog megszűnése esetén az elvégzett beruházások költségét a tulajdonos nem téríti meg.

Vagyis az épület sorsa nem dől el véglegesen. És nem oldódott meg a főiskolai hallgatók elhelyezésének gondja sem. Hiszen egy állami intézmény, mely az adófizetők pénzéből gazdálkodik, aligha költhet milliókat egy olyan épületre, amelyből esetleg egy év múlva üres kézzel távoznia kell. Pedig az önkormányzati szintekre ráférne a felújítás. Az egyetemnek pedig azért kellene a hely, mert társadalmi, munkaerőpiaci igény van a képzési rendszer bővítésére, színesítésére. A bökkenő csak az, hogy új oktatási programok támogatására lehet pályázni, infrastruktúrára viszont nem. Azt helyben kellene megoldani.

H. Sz.-K. G.

● „Kárpátalja sorsa Magyarországon dől el”

Az árvíz nem válogatott

A Sajtóház klubjában megtartott találkozójával tegnap megkezdődött az alsóvárosi ferencesek által rendezett kárpátaljai napok eseménysorozata. A sok érdeklődőt vonzó beszélgetésen Zelei Miklós (Délmagyarország) kérdéseire Milován Sándor, a Kárpátaljai Magyarok Kulturális Szövetségének alelnöke, Gulácsi Lajos nyugalmazott református püspök, Bendász Dániel görög katolikus paróchus és Zatykó László alsóvárosi ferences gárdián fejtette ki véleményét az árvíz kapcsán a kárpátaljai magyarok helyzetéről.

Milován Sándor értékelésében úgy vélte, a kárpátaljai árvíz az évtizedek óta tartó erdőirtások miatt várható volt, ugyanakkor a legrosszabbkor jött. A tartomány gazdasága mélyponton van, ezt jelzi, hogy a 700 ezres munkaképes lakosból mind-

össze 100 ezren dolgoznak a termelésben, 200 ezren pedig az adminisztrációban találnak állást. Ukrajna pillanatnyilag egy 50 millió társadalom teljes csődjé, amelynek gazdasága szétesett, jövőjét pedig nem lehet megjósolni. A kárpátaljai 1 millió 300 ezres teljes lakossághoz képest a 400 ezres munkanélküliség igen magas. Milován Sándor kiemelte, hogy a magyarországi segítség kétszeresen is idejében érkezett. Egyfelől a gátak átszakadása után nem sokkal már magyar kenyér érkezett a kárpátaljai falvakba, másfelől pedig a magyar segélyek megmozgatták az amúgy a katasztrófák eltusolására be rendezkedett ukrán hatóságokat, és a jelek szerint megkezdődött a tavaszi újjáépítéshez szükséges építőanyagok szállítása. (Építőanyagra és szakemberekre továbbra is szükség van az árvíz sújtott falvakban.) A találkozó egyház vendégei megerősítették, hogy a Kárpátaljára érkező segélyek elosztása rendben

zajlott, a média által felkapott visszaélések csak híresztelések voltak.

Gulácsi Lajos református püspök úgy gondolta: az árvíz annyira rossz életkörülmények között érte az embereket, hogy már szinte kedvező volt. A püspök szerint a kárpátaljai falvak az árvíz nélkül, az áram- és vízsztűnemek közepette nehezen vészeltek volna át a beköszöntött telet. Gulácsi Lajos, aki maga 7 évig volt szovjet munkatáborban, a kárpátaljai református egyház megerősödéséről számolt be, és kiemelte, hogy a katasztrófa tovább erősítette az emberekben a hitet, hogy nincsenek magukra hagyva. Hasonlóan vélekedett a szegedi ferences rendfőnök, Zatykó László is, aki korábban két évig szolgált Huszon: a városka ruszin polgármesterének köszönő leveléből idézve elmondta, az árvíz nem válogatott a nemzetiség között és megmutatta, hogy a közös sorsban élőknek közösen kell szembenézniük

a problémákkal. A jövőt, folytatta a ferences testvér, csak ebből az közös akaratból, és nem politikai jóslatokból lehet kiolvasni.

A beszélgetők a kárpátaljai jövővel kapcsolatban úgy vélték: a magyarok számára két segítség ígérkezik. Egyik, Gulácsi Lajos püspök és Bendász Dániel esperes szerint, az egyházak bizakodást és tartást adó jelenléte, amely a legrosszabb gazdasági helyzetben is összetartó erőt jelent, másik pedig, Milován Sándor véleménye szerint az anyaország megerősödése. A határon túli magyarok sorsa Magyarországon dől el – hangsúlyozta a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség alelnöke. Amennyiben az anyaországban van politikai kitarás, eléri céljait és betölti azt az európai szerepet, amelyre jelenleg készül, akkor ez a gazdasági problémák és a határáteljesi zavarok ellenére is döntő lesz a környező magyarság fennmaradásában.

Panek Sándor

Éva eltűnt

● Szeged (MTI)

Szegeden eltűnt egy fiatal nő – közölte pénteken Tuczakov Szilvána, a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság sajtóreferense.

A 25 éves Varga Éva még november 6-án távozott lakásáról ismeretlen helyre, s azóta nyomaveszett. A rendőrség a lakosság segítségét kéri felkutatásához.

A 175 centiméter magas, barna vállig érő hajú, normál testalkatú nő eltűnéskor drapp alapszínű, barna szarvas- és virágmintás átmeneti félkabátot, farmernadrágot és barna bakancsot viselt.

Aki bármilyen információval tudja segíteni a rendőrség munkáját, hívja a 62/477-577-es telefonszám 15-24-es mellékét, vagy a 107 hívószámát.

